

سرمقاله

ضرورت کنترل تورم و ایجاد شفافیت مالی

ادامه از صفحه یک...تورم در کشور، نیاز بنگاه‌های تولیدی به منابع مالی روز به روز افزایش یافته، در حالی که حاشیه سود آنها نسبت به نرخ تأمین مالی به مراتب کمتر است و همین موضوع وضعیت دشواری را برای فعالان اقتصادی به وجود آورده است. این وضعیت نشان می‌دهد که صرف استفاده از روش‌های متنوع تأمین مالی، بدون رفع مشکلات ریشه‌ای اقتصاد و کنترل تورم، نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مالی بنگاه‌ها باشد. بنابراین، اصلاح ساختارهای اقتصاد کلان و اتخاذ سیاست‌های هدفمند برای مهار تورم از ضرورت‌های اولیه در جهت بهبود وضعیت بخش واقعی اقتصاد است. در کنار تورم، موضوع تحریم‌ها به عنوان محدودیت مهم دیگری مطرح است که شرایط تأمین مالی را پیچیده‌تر کرده است. در شرایط تحریم، نیاز به منابع مالی افزایش می‌یابد؛ چرا که دسترسی به سرمایه‌گذاری خارجی به شدت محدودشده و بنگاه‌ها نمی‌توانند به راحتی به منابع خارجی دسترسی پیدا کنند. این شرایط ایجاد می‌کند که به جای تمرکز صرف بر روش‌های سنتی تأمین مالی، به دنبال کاهش عوامل بنیادی افزایش نیاز- به منابع مالی- از جمله کنترل تورم و مدیریت تحریم‌ها باشیم. بدون سرمایه‌گذاری مؤثر، افزایش تولید و اشتغال در کشور ممکن نخواهد بود. سرمایه‌گذاری موفق نیازمند امنیت و پیش‌بینی‌پذیری اقتصادی است. متأسفانه در اقتصاد ایران، اعمال سیاست‌هایی مانندقیمت‌گذاری دستوری و حضور پررنگ دولت در اقتصاد، باعث شده سرمایه‌گذاران نتوانند به‌سودآوری و بازگشت سرمایه خود اطمینان داشته باشند. وقتی قیمت‌ها از پیش تعیین شده باشد، سرمایه‌گذار نمی‌تواند آینده مالی خود را پیش‌بینی کند و این امر انگیزه او را برای سرمایه‌گذاری کاهش می‌دهد. برای جذب سرمایه، ابتدا باید جلوی خروج سرمایه‌ها از کشور گرفته شود. بی‌ثباتی اقتصادی و عدم اطمینان، مهم‌ترین دلایل خروج سرمایه هستند. اگر بتوان با ایجاد شرایط اقتصادی پایبات، جذابیت و سودآوری بخش‌های مولدرا افزایش داد، منابع مالی داخلی به سمت تولید هدایت خواهد شد و چرخه تولید به‌توسعه‌فالت‌ری می‌شود. رفع ناترازی‌ها در بخش‌های مختلف اقتصادی نیز اهمیت زیادی دارد. به عنوان مثال، ناترازی در حوزه برق یکی از مضللات بزرگ است که مانع سرمایه‌گذاری و توسعه در این بخش شده است. اصلاح این ناترازی‌ها از طریق سیاست‌های دقیق و هدفمند، می‌تواند به جذب سرمایه کمک کند. در کنار آن، حذف قیمت‌گذاری دستوری و پرداخت یارانه به بخش‌های نیازمند، راهکارهایی است که ضمن حمایت از تولید،از فشار بر بنگاه‌های تولیدی می‌کاهد و شرایط را برای توسعه فراهم می‌کند. یکی دیگر از مشکلات اقتصادی کشور، وجود تعداد بسیار بالای کسب‌های بانکی و در عین حال کاهش در بخش نظارت و شفافیت مالی است. به منظور افزایش بهره‌وری و جلوگیری از فساد و سوءاستفاده‌های مالی، لازم است بخش نظارت و شفافیت بر حساب‌های بانکی تقویت شود. بانک مرکزی باید با افزایش توان نظارتی خود و تقویت شفافیت، به حفظ و تقویت ارزش پول ملی کمک کند. حفظ ارزش پول ملی عامل کلیدی در جلوگیری از تبدیل ریال به ارز و خروج سرمایه است. اعتماد عمومی به نظام بانکی و پول ملی اگر افزایش یابد، ارز و طلای خانگی به چرخه مالی بازمی‌گردد و سرمایه‌ها به سمت تولید هدایت می‌شوند. علاوه بر این، قوانین اقتصادی باید مؤثر، اجرایی و متناسب با واقعیت‌های جامعه باشند. اعمال سیاست‌های قهری و بر خوردهای سنگین‌ترانه معمولاً نتیجه معکوس دارند وفضای کسبوکار را تنگ‌تر می‌کنند. ایجاد محیطی که در آن قوانین شفاف و قابل پیش‌بینی باشند، می‌تواند به افزایش اطمینان سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی کمک کند.

یادداشت

پشت‌پرده تعارفات اروپا برای مذاکره با ایران

ادامه از صفحه یک...بنابراین باید همچنان هوشیار باشیم، چرا که هر لحظه ممکن است اسرائیلی‌ها دست به اقداماتی بزنند. با گذشت زمان، شرایط در حال رسیدن به ثبات است، به هر حال اسرائیل ضربات سنگینی در این جنگ خورده و ضربات سنگینی هم‌زمانضرباتی که خورده‌است در تاریخچه‌اش بی‌سابقه بوده است. هر چند ایران خسارتی را در زمینه هسته‌ای نداشته اما همچنان توانمندی موشکی خود را حفظ کرده است. به نظر می‌رسد که احتمال اسرائیل دست به اقدامی نزنندو منطق این موضوع را تأیید می‌کند.امابه قول معروف، کار اسرائیل حساب و کتاب ندارد و ممکن است دوباره یک اقدام ناگهانی از سوی آن‌ها صورت گیرد. واقعاً نمی‌توانم به این سوال در میان مدت دقیق پاسخ دهم که این وضعیت ادامه خواهد داشت یا نه.

در این میان، ممکن است اروپایی‌ها مکانیزم ماشه را فعال کنند اما خودشان گفتند که اگر ایران همراهی کند، مکانیزم ماشه را فعال نمی‌کنند ولی گفتند منظورشان از این همکاری چیست. ما که با اروپایی‌ها مذاکره می‌کنیم با آمریکا هم در حال مذاکره بودیم که اسرائیل حمله کرد و همچنان ایران می‌گوید که درهای دیپلماسی بسته نیست و آمادگی گفت‌وگو دارد به شرطی که در حین مذاکرات دوباره حمله نشود. آژانس به ما بد کرد و گزارش بدی داد که پنهان‌ای برای حمله به ایران شد و دلیل آن هم این بود که آژانس مستقل عمل نمی‌کند و به شدت تحت نفوذ آمریکا و اروپا قرار دارد که البته غیر از این‌هم از آن‌ها انتظاری نمی‌رودولی باید با آژانس برخورد می‌شد. در حال حاضر، همکاری‌ها با آژانس منوط به تصویب شورای عالی امنیت ملی شده‌است اما در رسانه‌ها به شکل نادقیقی عنوان شده است که ایران همکاری با آژانس را تعلیق کرده‌است که اینطور نیست. این همکاری‌ها مشروط شده و اجازه همکاری با آژانس به شورای عالی امنیت ملی واگذار شده است که این همکاری‌ها را مدیریت کند.

نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مهم‌ترین مانع در مسیر تولید است

عزت‌الله حبیب‌زاده عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به ارائه مشوق‌های اقتصادی در زمینه حمایت از تولید، گفت:به واقع ما باید با ابزارهای اقتصادی، تولیدکننده را ترغیب کنیم اما متأسفانه بیشتر با بخشنامه‌های محدودکننده و مقررات مزاحم مواجه هستیم که مانع سرمایه‌گذاری و رشد پایدار می‌شود. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس تصریح کرد: نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مهم‌ترین مانع در مسیر تولید است. تولیدکننده‌ای که باید ۲۵ تا ۳۰ درصد سود بانکی پرداخت کند، عملاً نمی‌تواند در فضای رقابتی داخلی و خارجی دوام بیاورد. از این رو حمایت‌های تسهیلات از بخش تولید در قالب مشوق‌های اقتصادی باید لحاظ شود. وی ثبات در سیاست‌گذاری را یکی از الزامات اساسی برای رشد بخش تولید دانست و افزود:اگر تولیدکننده مطمئن نباشد که تا شش ماه دیگر وضعیت مقررات، تعرفه‌ها، مالیات‌ها و یارانه‌ها چگونه خواهد بود، طبیعتاً انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری نخواهد داشت. ما باید سیاست‌های حمایتی را به‌صورت پایدار و شفاف طراحی‌و اعلام کنیم. حبیب‌زاده با بیان اینکه نگاه بخشی‌و و پراکنده به حمایت از تولید باید پایان یابد، تأکید کرد: پیشنهاد ما تدوین یک سند ملی مشوق‌های تولید است که در آن همه ابزارهای حمایتی دولت و مجلس به صورت هدفمند و متناسب با اولویت‌های اقتصادی کشور پیش‌بینی شود.

«تجارت» از چالش‌های صنایع و تولیدکنندگان در دوران پساجنگ گزارش می‌دهد

حاکمیت عدم اطمینان در اقتصاد

در موارد شدید، سرمایه‌گذاران ممکن است دارایی‌های خود را بفروشند و سرمایه را به خارج از کشور منتقل کنند.

▪ آسیب‌های مستقیم و غیرمستقیم جنگ بر بخش تولید

جنگ و بحران‌های نظامی تأثیرات جدی و چندجانبه‌ای بر بخش تولید دارند که می‌توان آنها را به دو دسته مستقیم و غیرمستقیم تقسیم کرد. در آسیب‌های مستقیم حملات نظامی باعث تخریب کارخانه‌ها، تجهیزات، خطوط تولید و زیرساخت‌های حیاتی مانند برق، آب و راه‌های دسترسی می‌شود. این تخریب‌ها منجر به توقف تولید، کاهش ظرفیت بهره‌برداری و افزایش هزینه‌های تعمیر و بازسازی می‌گردد. مضاف به این نوع آسیب و در خصوص آسیب‌های غیرمستقیم باید به این نکته توجه داشت که جنگ موجب افزایش هزینه‌های تولید به دلیل کمبود مواد اولیه، کاهش نیروی کار ماهر، اختلال در زنجیره تأمین و افزایش ریسک‌های اعتباری و مالی می‌شود. همچنین، بی‌ثباتی امنیتی باعث کاهش بهره‌وری و انگیزه نیروی انسانی می‌گردد. شرایط جنگی و نااطمینانی ناشی از آن، انگیزه سرمایه‌گذاران برای ورود به بخش تولید را به شدت کاهش می‌دهد. علتهای اصلی این کاهش انگیزه شامل مواردی همچون افزایش ریسک سرمایه‌گذاری، کاهش تقاضا، مشکلات تأمین مالی و در نهایت مشکلات لجستیکی می‌شود.

▪ بررسی عوامل تشدیدکننده ترس سرمایه‌گذاران

یکی از مهم‌ترین عوامل تشدیدکننده ترس سرمایه‌گذاران در شرایط جنگ و نااطمینانی، نوسانات شدید نرخ ارز و افزایش تورم است. وقوع جنگ معمولاً باعث بی‌ثباتی اقتصادی می‌شود که به شکل کاهش ارزش پول ملی و افزایش قیمت‌ها نمود پیدا می‌کند. این نوسانات هزینه‌های تولید را افزایش داده و برنامه‌ریزی مالی سرمایه‌گذاران را با مشکل

واصناف را تقویت کرده‌است. رئیس کل سازمان امور مالیاتی از افزایش سه‌برابری سقف استفاده از این تبصره، ارائه مشوق‌هایی مانند تسهیل مالیات، و استفاده از سکوهای نرم‌افزاری برای حذف نیاز به مراجعه به کافی‌نت‌ها خبر داد. وی در مورد معافیت‌های مالیاتی توضیح داد: معافیت عملکرد سال ۱۴۰۳ برای مشاغل بیش از دو برابر افزایش یافته و از ۲۷ میلیون تومان به ۱۰۰ میلیون تومان و تا سقف ۱۴۴ میلیون تومان برای واحدهای صنفی استفاده‌کننده از سامانه‌های مالیاتی به شهرداری‌ها و اضافه کرد که مبلغ اجاره واحدهای استیجاری نیز در محاسبات مالیاتی اصناف لحاظ شده که رضایت مودیان را به دنبال داشته است. به گفته رئیس کل سازمان امور مالیاتی تنها ۳۰ درصد پرونده‌های مالیاتی اشخاص حقیقی توسط مأموران مالیاتی رسیدگی می‌شود، درحالی‌که این میزان در گذشته ۱۰۰ درصد بود. وی افزود: برای اولین بار، ۱۰۰ هزار اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده برای مودیانی که تکلیف خود را در سامانه مودیان انجام داده‌اند، قطعی شده است. سبحانین با اشاره به افزایش سهم مالیات بر ارزش افزوده در GDP (۵.۷ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۸.۳ درصد در سال گذشته افزایش یافته

گفت: در سال گذشته، بیش از ۴۶۱ هزار مودی در این طرح شرکت کردند و حدود ۲۰۰۰ پروژه در کشور از طریق مالیات تأمین مالی شدند. باطنی نظیر ۱.۲ هزار میلیارد تومان برای حمل‌ونقل، ۱.۲ هزار میلیارد تومان برای آموزش و پرورش، و ۱.۱ هزار میلیارد تومان برای منابع آب تخصیص یافته است. سبحانین درباره معافیت‌های مالیاتی، با انتقاد از حجم بالای معافیت‌ها اظهار داشت: میزان معافیت‌های مالیاتی تقریباً به اندازه مالیات وصولی است و برخی معافیت‌ها بدون زمان‌بندی مشخص و بدون دستیابی به اهداف تعیین شده اجرا شده‌اند. رئیس کل سازمان امور مالیاتی افزود: معافیت‌ها باید هدفمند، زمان‌دار و مؤثر باشند تا بهره‌وری اقتصادی افزایش یابد. او به معافیت‌های بنگاه‌های بورسی در قانون تأمین مالی تولید اشاره کرد و گفت: این معافیت‌ها بدون شرط سرمایه‌گذاری، منابع قابل توجهی از مالیات را از دسترس دولت خارج کرده است. وی در مورد مقابله با فرار مالیاتی توضیح داد: با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی و تحلیل داده‌های کلان، الگوهای پیچیده فرار مالیاتی شناسایی شده و مودیان جدید به سرعت وارد دایره مالیات‌ستانی می‌شوند. سبحانین ادامه داد: در سال ۱۴۰۳، درآمد‌های مالیاتی نسبت به سال قبل ۵۲ درصد رشد داشته که بخش قابل توجهی از آن نتیجه تنگ‌تر شدن حلقه‌های فرار مالیاتی با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان و بهره‌گیری از داده‌های نظام بانکی، گمرکات، و سازمان ثبت‌اسناد بوده است.

گروه اقتصاد کلان:سید محمدهادی سبحانین رئیس کل سازمان امور مالیاتی روز سه‌شنبه به مناسبت روز مالیات، به تشریح اقدامات این سازمان در زمینه تسهیل پرداخت و از تلاش‌های گسترده برای تسهیل‌گری مودیان، هوشمندسازی نظام مالیاتی، و افزایش شفافیت درآمد‌های مالیاتی سخن گفت و چشم‌اندازی روشن از حرکت به سمت عدالت مالیاتی و تقویت پایه‌های اقتصادی کشور ارائه کرد. رئیس کل سازمان امور مالیاتی با اشاره به اینکه سازمان امور مالیاتی در سال جاری تسهیلات متعددی برای مودیان فراهم کرده‌است، افزود: مهلت ار سال اظهارنامه مالیاتی صاحبان مشاغل و پرداخت مالیات تبصره ۱۰۰ ماده ۱ قانون مالیات‌های مستقیم برای افراد تاز ۱۴۰۳ تا پایان مردادماه تمدید شد. وی همچنین به بهینه‌سازی سامانه مودیان اشاره کرد و گفت: از یکم دی ۱۴۰۴، قابلیت‌هایی نظیر استعلام وضعیت صورت‌حساب، ثبت دسته‌ای پرداخت‌ها، و بهینه‌سازی قواعد جدول پرداخت در نسخه جدید سامانه مودیان برای تسهیل فرآیند کسبوکارها عملیاتی شده‌است. همکاری مؤثر با اصناف رئیس کل سازمان امور مالیاتی در خصوص همکاری با اصناف تأکید کرد که تلاش این سازمان بر کاهش تکلیف مودیان خرد و به حداقل رساندن نگرانی‌های آن‌ها متمرکز است. سبحانین افزود: با بهره‌مندی از تبصره ماده ۱۰۰، چالش‌های اصناف به حداقل رسیده و برگزاری میزهای خدمت، همگرایی و هم‌افزایی میان نظام مالیاتی